

DGG-M20141

M. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May – 2015

Indian Clture : Paper - 16

(Studies of Indian Epigraphy)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક લખો. ૧૪
- (૧) અભિલેખોનાં મુખ્ય વિષયોનો ખ્યાલ આપો.
- (૨) શક્ર સંવત વિશે વિગતે લખો.
- (૩) હર્ષવર્ધનનાં બાંસખેડા તામ્રપત્રનું મહત્ત્વ સમજાવો.
- ૨ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક વિશે લખો. ૧૦
- (૧) અશોકનો શૈલ લેખ નાં - ૨
- (૨) વિક્રમ સંવત
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક વિશે લખો. ૧૦
- (૧) અભિલેખોનું ઐતિહાસિક મહત્ત્વ
- (૨) ભાનુગુપ્તનાં એરણ સ્થંભલેખ
- ૩ (અ) ટૂંકા ઉત્તર લખો (કોઈપણ બે) ૧૦
- (૧) અલ્હાબાદ સ્થંભલેખનાં આધારે સમુદ્રગુપ્તની સિદ્ધિઓ
- (૨) અશોકનો શૈલ લેખ નાં - ૧૨
- (૩) અભિલેખોમાં પ્રયોજાયેલ માસ-પક્ષ-તિથી
- (૪) ભાગભદ્રનો ગરૂડ સ્થંભલેખ.

(બ) ટૂંકા ઉત્તર લખો (કોઈપણ બે)

૧૦

(૧) અભિલેખોનું સાંસ્કૃતિક મહત્ત્વ

(૨) ગુપ્ત સંવત

(૩) ઈસ્વીસન

(૪) અભિલેખોમાંથી પ્રાપ્ત થતા રાજ્યકાલના વર્ષો

૪ નીચેનાં તમામ પ્રશ્નોનાં ઉત્તર એક-બે વાક્યમાં લખો.

૬

(૧) અભિલેખો દ્વારા શું જાણી શકાય છે ?

(૨) અશોકના શૈલ લેખ-૨માં શેની વિગતો છે ?

(૩) ભૂમિદાનને લગતા લેખોમાં શેની વિગતો મળે છે?

(૪) ભારતીય અભિલેખોમાં કયાં સંવતો પ્રચલિત હતા ?

(૫) હર્ષનું બાંસખેડા તામ્રપત્ર હાલમાં કયાં સચવાલેયું છે.

(૬) સિક્કા લેખનું મહત્ત્વ શું છે ?

૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ દસ પ્રશ્નોના વિકલ્પ શોધો. (MCQ)

૧૦

(૧) ભાનુગુપ્તનો એરણ સ્થંભલેખ કયા પ્રકારનો છે?

(A) સ્મારક લેખ (B) પ્રતિમા લેખ

(C) શૈલ લેખ (D) દાન લેખ

(૨) વાવ અને કૂવા બંધાવવાના લેખ કયા પ્રકારના છે ?

(A) સ્મારક લેખ (B) પૂર્તકાર્ય લેખ

(C) સ્મૃતિ લેખ (D) શૈલ લેખ

(૩) સમુદ્રગુપ્ત અલ્હાબાદ લેખની રચના કોણે કરી હતી?

(A) સોમેશ્વર (B) રામદેવ

(C) હરિષેણ (D) કૈલાસ

- (૪) મુસ્લિમ અભિલેખોમાં કઈ લિપીનો પ્રયોગ થયો છે ?
- (A) અરબી (B) ફારસી
- (C) ઉર્દુ (D) સેનેટીક
- (૫) ચાંદ્ર માસનું વર્ષ લગભગ કેટલા દિવસોનું હોય છે ?
- (A) ૩૫૨ (B) ૩૫૪
- (C) ૩૫૫ (D) ૩૫૮
- (૬) હર્ષનાં બાંસખેડા તામ્રપત્રની ભાષા કઈ છે ?
- (A) પ્રાકૃત (B) સંસ્કૃત
- (C) દેવનાગરી (D) હિન્દી
- (૭) ભાનુગુપ્તનાં એરણ સ્થંભલેખમાં કઈ પ્રથાનો ઉલ્લેખ છે ?
- (A) ભૂમિદાન પ્રથા (B) વર્ણ પ્રથા
- (C) સતી પ્રથા (D) ગુલામી પ્રથા
- (૮) સૌર માસનું વર્ષ કેટલાં દિવસનું હોય છે ?
- (A) ૩૫૪ (B) ૩૫૨
- (C) ૩૬૫ (D) ૩૬૪
- (૯) ગુજરાતમાં કયો સંવત પ્રચલિત છે ?
- (A) વિક્રમ (B) શક
- (C) ગુપ્ત (D) કલ્યુરી
- (૧૦) ધરસેન-૨નું વળા તમ્ર પત્ર ગુજરાતના કયા જિલ્લામાંથી મળ્યું છે?
- (A) રાજકોટ (B) ભાવનગર
- (C) જૂનાગઢ (D) જામનગર
- (૧૧) મહમૂદ ગઝનવીનાં સમયથી કયો સંવત જોવા મળે છે ?
- (A) શક (B) ગુપ્ત
- (C) વિક્રમ (D) હિજરી

(૧૨) ભારતમાં ઈસ્વીસન કયારથી અમલમાં આવ્યું ?

- (A) મધ્યકાલ (B) અર્વાચીનકાલ
(C) બ્રિટીશકાલ (D) મૌર્યકાલ

ENGLISH VERSION

- 1 Write any one : 14
- (1) Give an idea of main subjects of inscriptions.
(2) Write in detail on Shaka Samvat.
(3) Explain importance of Bans Kheda Copperplates of Harshavardhan.
- 2 (a) Attempt any one of the following : 10
- (1) Rock Inscription No. 2 of Ashoka
(2) Vikrama Samvat
- (b) Attempt any one of the following : 10
- (1) Historical importance of Inscriptions.
(2) Eran Pillar inscription of Bhanugupta
- 3 (a) Attempt any two of the following : 10
- (1) Achievements of Samudragupta on the basis of Pillar Inscription of Allahabad.
(2) Rock Inscription No. 12 of Ashoka
(3) Masa-Paksha-Tithi as depicted in inscriptions
(4) Garuda Pillar Inscription of Bhagabhadra.
- (b) Attempt any two of the following : 10
- (1) Cultural importance of inscriptions
(2) Gupta Samvat
(3) Christian Era
(4) Years of Rajyakal sourced from the inscriptions

- 4 Attempt all following questions and reply in brief (1-2 sentences) 6
- (1) What is learned from inscriptions ?
 - (2) Which details are contained in Ashoka's Rock Inscription No. 2 ?
 - (3) Which details are available through inscriptions of Land Donation ?
 - (4) Which samvatas are prominent in Indian Inscriptions ?
 - (5) Where the Bans Kheda Copper Plate of Harsha is preserved ?
 - (6) What is the importance of Coin Inscription ?
- 5 Attempt any ten questions from the following : (MCQ) 10
- (1) The Eran Pillar Inscription of Bhanugupta is inscription of which type ?
 - (A) Memorial
 - (B) Idol
 - (C) Rock
 - (D) Donation
 - (2) The Inscriptions of construction of Step Well and Well are of which type ?
 - (A) Memorial
 - (B) Poorta Karya
 - (C) Remembrance
 - (D) Rock
 - (3) Who created Allahabad Inscription of Samudragupta ?
 - (A) Someshwar
 - (B) Ramadev
 - (C) Harishen
 - (D) Kailash
 - (4) The Islaic Inscriptions contasins which script ?
 - (A) Arabic
 - (B) Farsi
 - (C) Urdu
 - (D) Symatic

- (5) The year of Chandra Masa is approximately of how many days ?
- (A) 352
- (B) 354
- (C) 355
- (D) 358
- (6) In which language the Bans Kheda Copper Plate of Harsha is ?
- (A) Prakrut
- (B) Sanskrit
- (C) Deva Nagari
- (D) Hindi
- (7) The Eran Pillar Inscription of Bhanugupta is about which system ?
- (A) Land Donation
- (B) Caste
- (C) Satee
- (D) Slavery
- (8) The year of Saur Masa consists of how many days ?
- (A) 354
- (B) 352
- (C) 365
- (D) 364
- (9) Which Samvat is prevalent in Gujarat ?
- (A) Vikram
- (B) Shaka
- (C) Gupta
- (D) Kalchuri

- (10) From which district of Gujarat Vala Copperplate inscription of Dhara Sen-2 is sourced?
- (A) Rajkot
 - (B) Bhavnagar
 - (C) Junagadh
 - (D) Jamnagar
- (11) Which Samvat is seen from the period of Mahmud Ghaznavi ?
- (A) Shaka
 - (B) Gupta
 - (C) Vikram
 - (D) Hizari
- (12) In India Christian Era was introduced in which period ?
- (A) Medieval
 - (B) Modern
 - (C) British
 - (D) Mauryan
-